

1288-1288- OFP - Acta Capitulum Generalium apud Lucham Celebrati

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen.

Acta capituli generalis apud Lucham

celebrati anno Domini · M^o · CC^o ·

LXXXVIII° ·

Confirmamus has constituciones. In capitulo de capitulo provinciali. ubi dicitur. quod dictum scrutinium per modum aliquem alicui non revelent. addatur. quod si aliquis vel aliqui de predictis scrutatoribus prioris provincialis impedimentum haberet. iudicio maioris partis medietate conventus. ad audiendum vel videndum. seu scribendum ea que in scrutinio deponuntur. unus de fratribus ad electionem ipsam pertinentibus. quem ut dictum est maior pars conventus nominaverit loco illius qui impeditus fuerit ad recipiendum dictum scrutinium; admittatur. et tunc ad servandum dictum scrutinium ex vi precepti; ut alii teneatur. et hec eadem forma circa scrutinium electorum prioris provincialis et electionis prioris conventualis; in omnibus observetur. Et hec habet · iii · capitula.

Item. Confirmamus quod conventus Duracensis; ad provinciam Ungarie transferatur. Et hec habet · iii · capitula.

Iste sunt approbaciones.

Approbamus has. In capitulo de apostatis. in fine ubi dicitur. fuerit restitutus. addatur. que restitucio non fiat per eosdem ante tres annos ad minus. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de domibus concedendis. ubi dicitur. hac eadem districtione precipimus. usque ad illud. ordini committatur. deleatur totum et dicatur sic. prohibemus districte. ne quis curam recipiat predictarum; nisi per tria capitula generalia fuerit approbatum. et nisi cura per dominum papam ordini committatur. vel per alium qui possit facere commissionem predictam. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In eodem capitulo. in fine addatur sic · v · provincie. scilicet. Hyspania. Provincia. Lombardia. Romana provincia. Polonia dividantur. ita quod quelibet earum dividatur in duas. si vero relique provincie vel aliqua vel alique ex ipsis. exceptis Grecie et Terre sancte. dividi voluerint et peccerint. in eodem tercio capitulo. in quo hec constitucio fuerit confirmata; quelibet earum modo simili dividatur. Quam divisionem magister ordinis et diffinitores capituli generalis immediate sequentis postquam hec constitucio confirmata fuerit. facere teneantur et faciant secundum modum eisdem tradendum a singulis provinciis dividendis. quem modum ipse provincie dividende tradere teneantur infra nominatum capitulum immediate sequens post confirmationem predictam. Et si alique provincie in modum divisionis non convenerint; duos fratres mittere teneantur et mittant. qui in dicto capitulo generali referant magistro et diffinitoribus. que circa divisionem viderint expedire. quod si modum divisionis predicte. infra predictum tempus memoratis magistro et diffinitoribus non presentaverint; nichilominus predicti magistri et diffinitores ad divisionem procedant; et nomina ipsis provinciis imponant. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In eodem capitulo. immediate post premissa. volumus autem. quod in provinciis divisio modo predicto. illa provincia. ubi primo fuit conventus fratrum locum consuetum retineat in capitulo generali. relique vero post provinciam Grecie in choro [dextro] et ultramarinam in choro sinistro habeant locum suum. ita videlicet quod novus provincialis Hyspanie sit primus post provinciam Grecie in choro dextro et novus [provincialis Provincie] sit primus in choro sinistro post provinciam Terre sancte. et similiter omnes provinciales alii collocentur. Et hec habet · ii · capitula.

Iste sunt inchoaciones.

Inchoamus has. In capitulo de inclinacionibus. ubi dicitur. item in capitulo ad oracionem. sancta Maria. deleatur. in capitulo.

Item. Infra in eodem capitulo. ubi dicitur. ad antiphonam. Salve. addatur. et in missa in prefacione.

Item hanc. In capitulo de domibus concedendis. ubi dicitur. nulla domus concedatur nisi a priore provinciali. addatur. vel eius vicario.

Item hanc. In eodem capitulo. ubi dicitur. pene gravioris culpe debite subiacebit. addatur. nisi hoc fiat de licencia magistri ordinis; vel prioris provincialis.

Item hanc. In capitulo de electione prioris conventualis. ubi dicitur. vel in electione prioris provincialis. addatur. aut in priorem provinciam nullatenus eligatur.

Item hanc. In capitulo de electione prioris provincialis. ubi dicitur. et quacumque ex causa. deleatur. et. et ponatur. vel.

Item hanc. In capitulo de electione diffinitorum generalis vel provincialis capituli. ubi dicitur. per disquisitionem prioris provincialis. addatur. vel eius vicarii.

Item hanc. In capitulo De itinerantibus. in fine ubi dicitur. nisi per magistrum vel diffinitores capituli generalis. addatur. si vero conversus fuerit. privetur voce in accusationibus aliorum. et ubique novissimum

locum teneat. nisi per magistrum vel diffinitores capituli generalis fuerit restitutus. et nichilominus penitentiam faciat gravis culpe.

Item hanc. In capitulo de predicatoribus. ubi dicitur. in dyocesi illius episcopi. addatur. ex causa rationabili.

Item hanc. In capitulo de studentibus. ubi dicitur. nisi fuerint revocati. addatur. postquam autem in aliquo studio per tres annos ad plus fuerint commorati. ipso facto sint ab illo studio absoluti. nisi de magistri ordinis licencia speciali. et hoc idem circa studentes eiusdem provincie observetur.

Item hanc. In capitulo de studentibus. ubi dicitur · iiiior · autem provincie scilicet. Provincia. Lombardia. etc. deleatur et dicatur sic. quinque provincie scilicet. Provincia. Lombardia. Romana provincia etc.

Item hanc. De sanctis Ieronimo et Ambrosio. fiat festum semiduplex. et in ordinario. ubi dicitur. sancti Ambrosii episcopi. deleatur et dicatur sic. in festo sancti Ambrosii episcopi in primis vesperis super psalmos antiphona. iste sanctus. responsorium. sancte Ambrosii Christi confessor. et oracio. deus qui populo tuo.

Item. In eodem ordinario. ubi dicitur. sancti Ieronimi presbyteri. deleatur et dicatur sic. in festo sancti Ieronimi presbyteri in primis vesperis super psalmos antiphona. iste sanctus. responsorium. sancte Ieronime Christi confessor. et oracio. deus qui nos.

Item hanc. In collectario ubi dicitur. in rubrica. est autem sepeliendus frater cum tunica et capucio velante faciem eius. deleatur. et dicatur sic. est autem sepeliendus frater cum tunica et scapulari et capa facie eius velata.

Iste sunt admoniciones.

Admonemus. quod priores provinciales et diffinitores et ceteri fratres qui sunt de corpore capituli provincialis intersint petitionibus examinandis in capitulo provinciali et generali porrigendis.

Item. Admonemus. ne diffinitores et quecumque alie persone publice ordinis nostri. sigillent vel sigillari faciant literam aliquam vel scripturam. nisi prius ab eisdem audita vel inspecta fuerit diligenter.

Item. Monemus. quod litera aliqua non sigilletur sigillo conventus; nisi prius in capitulo coram fratribus lecta fuerit. et ibidem in conspectu omnium sigilletur.

Item. Admonemus. quod fratres extra refectorium comedentes gracias dicere non incipiant. quousque de mensa surrexerint; et extra mensam fuerint collocati.

Item. Monemus. quod provincie que non habent studia generalia. determinent in suis capitulis provincialibus tres conventus ad minus. in quibus sentencie legantur cursorie. et studentes aliqui assignentur. et in ipsis frequencius ordinarie disputetur.

Item. Rogant diffinitores magistrum ordinis. quod studentes provinciarum Grecie et Terre sancte missos ad studia generalia. aliis provinciis non assignet; quousque per aliquot annos in eisdem provinciis exercuerint officium lectorie. Item. Volumus et mandamus. ut gracie studentibus per magistrum concessa; eis integraliter conserventur.

Item. Precipit magister de consensu diffinitorum in virtute obediencie. ne aliquis frater fratri alicui carceri deputato; det consilium. auxilium vel favorem. quod de ipso carcere fugiat vel evadat. quod si aliquis contrarium fecisse deprehensus fuerit; pene culpe subiaceat gravioris.

Item. Idem magister ordinis de consilio et assensu diffinitorum inhibet districte; ne quis inductiones faciat in scrutiniis super retencione vel absolutione priorum. et si quis contrarium fecerit; ipso facto subiaceat pene taxate in precedenti capitulo generali Burdigale celebrato contra facientes inductiones in electionibus ordinis¹.

Declaramus. quod in electionibus electorum prioris provincialis; prior conventualis habeat primam vocem.

Item. Declaramus. quod vicarii magistri ordinis vel prioris provincialis. fratres ad loquendum in mensa; licenciare non possunt.

Item. Volumus. quod modus dividendi provincias; a toto provinciali capitulo tractetur. et quod maiori parti visum fuerit; per duos fratres mittendos generali capitulo intimetur.

Concedimus provincie Hyspanie · i · domum. ponendam in regno Legionis. provincie Provincie; · ii · provincie Francie; · i · ponendam in Gracianopoli. sine alterius provincie preiudicio. provincie Lombardie; · ii · Romane provincie · iii · provincie Theotonie; · iii · sine alterius provincie preiudicio. provincie Ungarie; · ii · Polonie · ii · Dacie · i · Terre sancte unam.

Letania more solito dicatur.

Absolvimus priorem provinciam Grecie.

Item. Absolvimus priores conventuales Pistoriensem. etc.

Conventualem Fogetanum. qui male recepit diffinitorem Grecie.

Volumus autem. quod priores hoc anno in capitulo generali absoluti; in eisdem conventibus ad eadem officia nullatenus assumantur.

Item. Mandamus et volumus. quod fratres de conventu Duraceno recepti de contrata eiusdem; ad dictum conventum. ubicumque fuerint. revertantur.

Iste sunt penitencie.

Cum propter absenciam fratris G. de Odone. qui non adquevit ordinacioni precedentis capituli Burdigale celebrati de se facte. (et) scola nostra Parisiensis diu vacaverit in magnam ordinis confusionem et studii iacturam; eius correctionem magistro ordinis committimus faciendam. et volumus et ordinamus. quod magistri in theologia actu regentes Parisius. non recedant de conventu nec mitti valeant tempore lectionum nec vacationum. nisi forte per tres septimanas vel per mensem ad plus. et hoc ipsis vacationibus pro causa necessaria et de licencia magistri ordinis vel prioris provincialis Francie. ita tamen quod alter eorum semper remaneat in conventu.

Item. Omnibus fratribus. qui irreverenter habuerunt se ad fratrem Salvum. vicarium venerabilis patris magistri ordinis in quibusdam conventibus. iniungimus tres dies in pane et aqua. tres missas. tres letanias. tres disciplinas. non sacerdotibus loco misse · vii · psalmos. conversis; · c · pater noster cum ave Maria.

Item. Cum diverse questiones a diversis provinciis ad nos pervenerint super limitatione terminorum. iniungimus omnibus prioribus illarum provincialiarum. qui predictas habent questiones. quod committant duobus fratribus ydoneis de propinquieribus conventibus. qui infra tres menses post celebrationem capitulorum provincialium; huiusmodi terminent questiones. quod si non concordaverint; magister ordinis tercium adhibeat vel per se ipsum terminet huiusmodi questiones infra sequens capitulum generale.

Absolvimus omnes predicatores generales de provincia Lombardie et iniungimus priori provinciali et diffinitoribus capituli provincialis. quod instituendos instituant absque omni parcialitatis nota.¹ et quod in prima ordinacione studencium Parisius mittendorum; duos de parte inferiori Parisius transmittant. et ad alia studia equaliter.

Committimus magistro ordinis ordinacionem studii Parisiensis et aliorum studiorum generalium. ut ipse de magistris et bacallariis ordinet et disponat; prout generali utilitati ordinis viderit expedire.

Item. Volumus et iniungimus. ut diffinitores generalis capituli preteriti (!) et futuri. veniendo et redeundo deducantur de conventu ad conventum. et provideatur eis secundum morem ordinis. prout actenus exstitit observatum.

Capitulum generale sequens assignamus apud Treverim in provincia Theotonie. et diffinitores sint ibi dominica infra octavas ascensionis. Nullus aliorum fratrum. eciam si licenciam habuerit. intret locum capituli ante · viam · feriam pentecostes vigiliam precedentem.

Sentencias iudicum approbamus.

Actis additae sunt litterae Nicolai IV; cf. POTTHAST II. n. 22648; et litterae magistri ordinis; cf. app. n. XXXIX.

¹ Absolutis omnibus praedicatoribus generalibus a capitulo generali, provinciale capitulum provinciae Lombardiae Arimini celebratum anno 1288 quinquaginta duos alios instituit. Cf. MOPH II p. 103.